

Gorenjec

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Uredništvo in uprava, Strossmajerjev trg 1
Tel. št. 73.

Leto XXI.

Št. 27.

Kranj, 3. julija 1937.

Izhaja vsako soboto.
Naročnina: celoletno 40.- Din, polletna 20.- Din,
četrtletno 10 Din.

Našega sivega vladike Dr. Jegliča ni več!

Ko se je danes v petek zjutraj pripravil k sv. maši, mu je naenkrat zastalo srce, ki je vedno tako ljubilo vse, kar je bilo našega. Modro je vodil slovenski narod od začetka njegovega prepoda do njegovega viška po vojni. Energično je branil njegove pravice, se zanje boril med vojno. Velik lik si je skoval ob majski deklaraciji. Njegove zasluge so neprecenljive na verskem, kulturnem, narodnem, socialnem in karitativnem polju. Ko je govoril v torek v Celju možem in fantom kakor mladenič, pač nihče ni slutil, da se je s preroškimi besedami poslavljajal za vedno od svojega ljubega naroda.

Telesne ostanke te največje slovenske osebnosti v najtežjih letih, ko smo vstajali v novo dobo, bodo izročili slovenski zemlji v ponedeljek 5. t. m. ob 9. uri dopoldne.

Ostanimo vedno zvesti njegovemu duhu!

Prosvetni dan v Kranju

Naš prosvetni dan je vedno bližji. Še teden dni nas loči od dne, ko bomo javno pokazali vse naše delovanje in stremljenje. Zadnje priprave za ta veliki dan so v teku.

Tiho so delovala naša društva skozi 30 in 40 let za izobrazbo slovenskega naroda, za utrditev njegove vere in ljubezni do jezika svojega imena in vsega našega. Nikdar niso silila v ospredja, zato pa tem vestjene in z večjo silo zaorala v prepored in notranje izoblikovanje, v Jugoslaviji, pa se oklenila vladarja in objela širo in močno državo. Spoznavala so jo s predavanji, knjižnico in tudi z izleti, proslavljalila ob svečanih nastopih vrhovnega šefa in vžigala ljubezen do vsega bratskega. V fantih in dekletih, kateri so črpali in množili svojo izobrazbo in napredek za krščansko moralo po naših prosvetnih žariščih, je vstala silna zavest do vsega našega v ožji in širši domovini. Vedno so znala ceniti med dobrim in slabim, med pravim in hinavskim, vedno razlikovala resnično in dejavno ljubezen od izumetničene, frazerske. Nikdar niso počivala, kar je mogla ugotoviti tudi davkarinja, ki je od naših prireditev kasirala lepe tisočake. A naše idealno in plodnosno delo za narod in državo je bilo napoti farizejem, naša moč in poštenost jih je bolela, ustrašili so se nas. Pero v roke in naša društva so se morala 1932. in 1933. zatreti! Grob je objel našo prosveto: Gorenjec, tako ponosen na svojo kulturno stopnjo, se ni smel izobraževati; ker je bil pošten, delaven in odkrit, so mu usta zavezali po srednjeveškem receptu, da je laže vladati z bičem neizobraženega kot kulturnega človeka.

Tega državnega zločina je moralo biti konec! Vstalo je zopet sonce, moralo je zopet posijati in odpreti s silo zaprte izobraževalne domove, katerih bi moral biti vsak državnik vsaj vesel, če jih že ne znatno podpirati. Spet se zbirajo naši fantje in dekleta, da dvignejo naše slovensko ime in delo v vzor vsem drugim po naši državi.

Naj bo 11. julij 1937. začetek novega poleta navzgor, naše navdušenje in ob razstavljenem doslej izvršenem delu naš pogum za bodoča leta.

Razstave katoliške prosvete, ki bo slovesno odprta na Prosvetni dan, bo vsakomur jasno pričala, da so vsi očitki, ki jih nekateri vporabljajo v svojem boju proti naši Cerkvi, popolnoma neresnični in neutemeljeni. Oni na vsak način hočejo dokazati, da je naša katoliška Cerkva ona, ki ne sprosti duha, ki vedno za-

vira kulturo naroda v njenem razvoju. Ničesar ji nečejo priznati. Odrakajo ji tudi vsako delovanje na pospeševanju umetnosti. Vse to nam bo razstava jasno pokazala, da je ravno Cerkve tista, ki je vedno bila prva pri širjenju kulture našega naroda, ki je prva širila med našim narodom izobrazbo, ki je vedno stremela za za tem, da se lepa upodabljaljoča umetnost razvija in širi.

Tudi delovanje naših društev bo jasno prikazano. To nam bo pa še bolj pojasnila lična knjižnica, ki jo bo nalašč za to priliko izdal dekanijski prosvetni odbor. Knjižica bo v lepih člankih poljudno prikazala položaj Cerkve do kulture, šolstva in umetnosti v posebnem oziru na kranjsko dekanijo. Enako bo v knjižici tudi popisano življenje naših Prosvetnih društev od ustanovitve do danes.

*

Zbirališče: Vsi udeleženci se morajo zbrati do pol 8. ure zjutraj na prostoru stavbišča novega šolskega poslopja za pokopališčem. Posamezne skupine se bodo takoj zbirale na mestih, ki so že določeni in od koder bodo lahko takoj vkorakale v sprevod. Na tih prostorih bodo za vsako skupino napisani, ki bodo takoj vsakemu pokazali določeni prostor. Vsi udeleženci pa se morajo brezpogojno pokoravati navodilom rediteljev.

Sprevod: Sprevod gre po Jezerski cesti mimo gimnazije, hotela Stara pošta, po Prešernovi ulici na Glavni trg.

Posamezne skupine bodo v sprevodu korakale po sledečem redu: godba, 3 konjeniki z zastavami, na to kolesarji z okrašenimi kolesi. Za kolesarji sledijo konjeniki in vozovi z narodnimi nošami. Vozovom bo sledila godba, za njo zastave in prapori. Na to korakajo narodne noše, športniki, šolska mladina, moški, in ženske, člani Prosvetnih društev.

Posamezne skupine se bodo zbirale na sledečih prostorih: Čelo sprevoda na Jezerski cesti nasproti hiše korne ustanove. Konjeniki po 2 v vrsti na desni strani Jezerske ceste od hotela Kranjski dvor do mostu čez Kokro. Kolesarji ravnotako po 2, se bodo zbrali na Tyrševi cesti od korne ustanove proti pokopališču s čelom pri korni ustanovi. Vozovi z narodnimi nošami se morajo zbrati v Komenskega ulici t. j. med korno ustanovo in stavbiščem nove šole. Dohod v to ulico je samo iz Cozjove ceste. Vse ostale skupine se morajo zbrati na stavbišču nove šole in sicer poleg Tyrševe ceste, kjer bodo še za vsako skupino posebej napisani. Zbirališče za god-

be je nasproti hiše korne ustanove na severni strani Jezerske ceste.

Kdaj morajo posamezne skupine odkorakati v sprevod bodo določali za to odrejeni reditelji. Sv. maša in zborovanje na glavnem trgu: posamezne skupine bodo po prihodu na Glavni trg razvrščene od rediteljev na prostorih, ki so za nje določeni in katere v nobenem slučaju ne smejo zapustiti pred končanim zborovanjem. Tu se ravnajte točno po navodilih rediteljev, ki bodo potem tudi posamezne skupine odvedli z Glavnega trga za formiranje sprevoda v pozdrav gostom. Posamezne skupine morajo ostati popolnoma strnjene, da se ne bi katera skupina pri nastopu za sprevod pretrgala.

Pevci posameznih prosvetnih društev se zberejo takoj na desni strani oltarja na pripravljemem odru. Oni ne bodo sodelovali v sprevodu. Ker bo pri sv. maši ljudsko petje, naj se vsi naučijo besedilo pesmi, katere se bodo pele in ki smo jih že sporočili v zadnjem Gorenjcu. Rešilne postaje bodo na Glavnem trgu in sicer: ena pri gostilni Mayr druga na Podrtini v bližini gradnje novega hotela in tretja pri Kocbekovi hiši.

Udeleženci, ki ne bi sodelovali v sprevodu, temveč se bodo takoj zbirali na Glavnem trgu, morajo pustiti cel prostor od Kreditne banke pa do gostilne Sifer in do Podrtine prost. Za njih so za enkrat na razpolgo samo pločniki na tem delu Glavnega trga.

Prosimo vse, da se v tem pogledu pokoravajo rediteljem brez ugovorov.

Sprevod v pozdrav gostom: Na znamenje po končanem zborovanju bodo reditelji posameznih skupin iste odpeljali za formiranje sprevoda v pozdrav gostom mimo Ljudskega doma po Cerkveni ulici. Kolesarji, konjeniki in vozovi se bodo formirali v Tavčarjevi ulici in na trgu pred Ljudskim domom.

Ponovno opozarjamo vse udeležence, da se pri tem nastopu ravnajo samo po določenih rediteljev.

Rediteljski zbor ima svoj sestanek ob pol 7. uri zjutraj v dvorani Ljudskega doma. Na tem sestanku se bodo določili reditelji za posamezne skupine in se točno poučili o delu rediteljskega zbora.

Slavnostni znak. Vsi udeleženci morajo imeti na prsih slavnostni znak, ki ga prejmete v začetku tedna pri svojih Prosvetnih društvih.

Cena slavnostnega znaka je 3.— Din v predprodaji pri vašem domačem društvu, na prireditveni dan stane Din 4.—.

Ako si ga kateri ne bo mogel nabaviti doma, ga bo dobil v Kranju na zbirališču pred začetkom sprevoda.

Prireditve se vrši ob vsakem vremenu! Poslušajte se nedeljskih polovičnih kart na železnici!

Onemogla jeza

Radi kranjskih volitev se gotovi repki naprednega časopisnega koncerna še sedaj niso mogli pomiriti. Kako napačni pojmi vladajo pri teh krogih o „naprednosti“ Kranja se lahko čita v lističu, ki ga izdaja neki ljubljanski advokat, v lističu, ki ga pišejo ultranacionalisti. Milo tožijo, da je padla „napredna“ trdnjava in se hudujejo nad kranjskimi „mogotci“ čes, da so breznačelniki. Listič pa pozablja da pravega napredka v Kranju ni bilo in ni biti moglo, dokler je imela krmilo vsega občinskega gospodarstva v rokah klika, ki se na gospodarski napredek ali ni razumela ali pa razumeti ni hotela. Šele časovna uprava, ki je sledila prejšnjemu občinskemu odboru, je začela z delom, ki ga bo nadaljeval novi občinski odbor in katerega se bo mogoče imenovati napredno.

Smotni gospodarski napredek ustvarja naslov naprednosti. Če bo novi občinski odbor tako vztrajno nadaljeval skozi svojo funkcijsko dobo, započeto delo, bo pač pridobil mestu Kranju naslov napredne trdnjave. Dosedanji odbori naprednosti niso pokazali. Klika je izključevala od sodelovanja ne samo delavca, trgovca,

in obrtnika, ampak tudi tisto meščansko družbo, ki ni trobila v njen rog. Do sedaj še v nobenem občinskem odboru niso bili stanovi tako dobro zastopani kot so v sedanjem. Upoštevan je delavski stan celo po 7 zastopnikov iz vseh obstoječih skupin, upoštevanji so celo gostilničarji, četudi je moških lastnikov gostilniških obrti zelo malo in bi z ozirom na obstoječo občinsko trošarino, ki bo verjetno tudi prišla v prihodnji proračun, itak ne mogli sodelovati pri sklepanju o proračunu. Saj nihče ne more biti sodnik v lastni stvari!

Razumljivo je, da je ogromna večina Kranja in to brez izjeme stranke zadovoljna z novim občinskim odborom. Velika večina volilcev je to že itak izpričala s svojim glasovanjem. Priznavamo pa, da niso prišli na račun nekateri prenapeteži na skrajni levi in skrajni desnici, ki jim nikoli ni bilo za resno in smotno občinsko gospodarstvo, temveč zgolj za osebne in strankarske interese. Novi občinski odbor bo lahko mirno in res napredno delal v korist občanov, ker uživa zaupanje oblasti in ga tako bevska- nja pritlikavčkov ne bodo motile. pl.

† Fani Ahačič

V četrtek v zgodnjih jutranjih urah se je razširila po Trzišču vest, da je v noči med sredo in četrtkom ugasnilo življenje blage „gospe Kajetanove“ — Fani Ahačičeve. Bolezen jo je vso zimo in pomlad priklenila na postelj. Močno srce je dolgo kljubovalo, zdaj je utihnilo in počiva.

Z rajno gospo se je poslovila z zemlje ena onih pristnih Trziščank, ki so vzgajale svoje družine v zavednem katoliškem in slovenskem duhu. Ko so se domala vsi odličnjaki trziški izdajali za Nemce in nemškutarje, v tistem času se ona ni strasila pokazati, da je slovenske krvi. Zvesto je stala ob strani blagopokojnega soproga Franca, ki ga je zgodovina postavila za prvega slovenskega župana v Trzišču. To je bilo v težkih letih svetovne vojne od 1913. do 1921. Svoje katoliškega prepričanja tudi ni nikoli zatajila. Bila je vedno v vrstah tistih, ki so nosili katoliško ime povsod s ponosom. To je pokojnica pokazala zlasti pred štiridesetimi leti, ko je njen umrlj soprog z drugimi krščansko čutečimi možmi pod vodstvom sedanjega ljubljanskega prousta mil. g. Ignacija Nadraha pomagal ustanovljati kat. izobraževalno zdaj „Prosvetno društvo sv. Jožefa“. In ko je bila 1897. l. slo-

vesno blagoslovljena njegova zastava s sliko Matere božje in Svetega Jožefa, ji je stala zraven kot botrica rajna Kajetanova gospa. Z veseljem je pričakovala radi tega štiridesetletnico prosvetnega društva, ki smo jo slavili 20. junija, a žal je morala le v postelji sprejemati poročila kako trziški mladi rod nadaljuje delo ustanoviteljev. Ko ona ni mogla stopati za zastavo ob jubileju društva, je bo zastava zdaj spremila na njeni zadnji poti.

Manjalo pa bi še nekaj, če ne bi omenili tudi skrbi, ki jo je pokojnica imela s svoje družino in svojih podjetjem. Svojega sina dr. Kozma Ahačiča je vzgajala strogo katoliško. V nič manjše zadovoljstvo pa ji je bilo, ko je gledala gospoda doktorja, s kakšno ljubeznijo se oklepa tovarne za kose, kako svoje podjetje širi in modernizira. To veselje dr. Kozma Ahačiča za tovarno ji je v dolgi boleznini lajšalo trpljenje. Vedela je, da njena ljubezen v njenem sinu naprej živi. Ta zavest ji je bila v veliko tolažbo.

Rodbinu spoštovanega dr. Kozma Ahačiča ob bridki izgubi naše iskreno sožalje! Duši rajne gospe Kajetanove pa bodi nebeški Oče dobrotni Plačnik! Naj v miru počiva!

Sitarska in žimarska zadruga r. z. z o. z. v Stražišču

Ob priliki praznovanja 50 letnice obstoja Sitarske in žimarske zadruge v Stražišču, je prav, če se spomnimo te zadruge, njenega namena in pomena za Stražišče. O njej je morda naša javnost izmed vseh obrtnih zadrug in podjetij najmanj poučena.

Ribničani sicer prodajajo raznovrstna sita po vsej naši državi in deloma tudi izven države, pa vendar noben kupec sit ne ve, da je žimnato dno — sita — izdelek stražiških sitarjev in da je sitarska domača obrt v Stražišču najstarejša obrt te vrste v Evropi, saj ga omenjajo zgodovinarji že pred 300 leti.

Naša zadruga je bila ustanovljena kot zatočišče sitarjev v letu 1907, z namenom, da na osnovi zadružne zamisli, ki jo je oznanjal naš Evangelist dr. Krek, pomaga našim revnim sitarjem razpečavati njih izdelke.

Z neumornim delom, ki ga je krepila zadružna zavest, je zadruga postopoma napredovala, doživljala in preživljala dobre in slabe čase in se kmalu uveljavila kot največje in najmočnejše podjetje te vrste v državi in menda v Evropi sploh. Če doma ni tako znana, je temu vzrok v tem, ker v državi razpečavajo še nekateri manjši trgovci izdelke in zadrugi neorganiziranih tukajšnjih sitarjev.

Zato pa je sitarska zadruga na evropskem tržišču sit: na Saksonskem v Nemčiji, v Parizu za Francijo, v Neaplju za Italijo, v Belgiji, na Holandskem, na Danskem, v Španiji, v Bolgariji, na Grškem v Mali Aziji in na obali Sredozemskega morja od Aleksandrije preko Tunisa in

Alžira do Atlantskega oceana, poznana zaradi njenih prvovrstnih sit, ki prednjačijo vsem konkurenčnim izdelkom Poljske, Avstrije in Madžarske.

Kakor že zgoraj omenjeno, je pretežna večina izdelkov zadruge namenjena za izvoz, ki pa je danes zelo kompliciran in zato težak. Vedno se menjajoči devizni predpisi in plačilni sporazumi otežavajo, oziroma so že onemogočili izvoz sit v nekatere države, s katerimi trguje zadruga od svojega početka, pred njo pa stražiški trgovci že stoletja. Posebno plačilni sporazum z Nemčijo resno ogroža izvoz naših sit. Odločujoči faktorji doma pa nimajo smisla in ne razumevanja za eksportno trgovino specialnih izdelkov — kakor so naša sita. Nasprotno pa Nemčija in Poljska z izvoznimi premijami podpirata izvoz žimnatih sit.

Cudno se sliši, pa je le res, da Nemčija podpira z izvoznimi premijami svoje izdelke izvoznike žimnatih sit, ki pa izvažajo stražiška sita in da te premije fiktivno plača stražiški sitar. Tega noče sicer nihče razumeti, naš sitar pa to težko čuti, ker dobi za 1 RM namesto 17,60 din samo ca 13,50 dinarjev.

Trgovina z Italijo tudi počiva že od oktobra 1935.

Tako torej tudi ta najstarejša obrt kranjskega okraja bide boj za svoj obstanek in mora v tem obupnem boju ugotoviti, da mu noče nihče pomagati in zato se bo še naprej ravnal po pregovoru: „Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal“.

Tedenske novice

IZ UREDNIŠTVA IN UPRAVE.

Ker bo prihodnja številka našega lista posvečena Prosvetnemu dnevu v Kranju, bo izšla v povečani nakladi. Prosimo vse sotrudnike in dopisnike, da nam pošljejo svoje prispevke najkasneje do srede jutraj. List bo izšel že v četrtek, zato prosimo vse, da to upoštevajo.

Enako opozarjamo vse inserente, da porabijo to priliko za inseriranje ter nam pošljejo rokopise vsaj do srede jutraj.

KRANJ

Za Prosvetni dan v Kranju dobe Kranjčani slavnostne znake v knjigarni Iliriji vse dni prihodnjega tedna. Tam si jih lahko nabavijo tudi okoličani, v kolikor jih ne bodo mogli več dobiti pri svojem društvu.

Javna produkcija gojencev „nacionalne države“

„votvorne sole“ v Kranju je bila pretekli praznik sv. Petra in Pavla ponoči. Iz Celja so se vračali skozi naše mesto člani tržiškega fantovskega odseka s svojo ze tavo. Ko so se fantje vračali na kolodvor jih je aadebudna „pofarija“, ki jo sestavljajo večinoma pripadniki zelenega spola, počastila z žvižganjem in kamenjem iz „Skrlova“. Ali je mogoče to kaj čudnega? Kaj še! Kakršen učitelj, tak učence. „Zovi, samo zovi...“

Dr. Novoseljsky banovinski zdravnik v Kranju ne ordinira od 6. do 25. julija.

Prosvetno društvo v Kranju vabi svoje člane in članice, da se to nedeljo 4. julija udeležijo v čimvečje številu tombole v Besnici. Dobiček je namenjen za zgradbo Prosvetnega doma, dom pa je v vsakem društvu najpotrebnejši! Zato na svidenje v Besnici!

Protikomunistična izložba „Pro Deo“ bo v Kranju v gimnazijskem posloppju (prizemlje desno) in sicer v soboto in nedeljo. Odrpta bo zjutraj od 9. do 12 in popoldne od 13. do 20. ure. Na izložbi so neštete fotografije, ki nazorno prikazujejo delovanje komunizma in njegove posledice v Rusiji, Mehiki in Španiji. Z raznimi grafikoni so predstavljene hude posledice komunizma. Izložba je do sedaj bila že v 46. mestih naše države. Vstopnina znaša 2.— Din, dijaki 1.— Din, siromašni pa brezplačno.

Ogled izložbe vsakomur toplo priporočamo. Novoizvoljeni občinski odbor bo imel svojo prvo sejo v soboto, dne 3. t. m., ko bo zaprisega celokupnega novoizvoljenega odbora. Potem bo tudi novoizvoljeni odbor prevzel občinske posele.

„Gorenjski rejec malih živali v Kranju“ obvešča članstvo, da ima svoj redni mesečni sestanek, v nedeljo dne 4. julija ob 9. uri dop. v društvenem prostoru gostilne Lukež, Kranj Glavni trg.

Vse člane vljudno vabimo, da se udeležijo polnoštevilno. Vsi ostali vljudno vabljeni.

Odbor.

Može so večih nepravilni!

Ali je res tako kakor trdijo žene? One sicer ne zahtevajo, da bi moške po napornem dnevnem delu opravljali še hišne posele, vendar bi jih razveselilo malo več razumevanja. Pred kratkim se je namreč dogodil v nekem gospodinjstvu sledeči slučaj: Po večerji je zahteval soprog knjigo gospodinjstev izdatkov. Morali bi ga videti, kako je pri pregledovanju pri nekkih izdatkih gubančil čelo. Smehljaje odvrne na to žena: „Ali bi Ti bilo mogoče ljubše, če bi moral pogosto kupovati srajce, nogavice, zastore, prte in posteljnino? Jaz varčujem na pravem mestu in ob pravem času, ker perem naše perilo samo z dobrim Schichtovim milom Jelen. Samo pri zajamčeno čistem jedratem milu, kakor je Schichtovo milo Jelen, za gotovo vem, da bo naše perilo dolgo trpelo.“

Razstava preprog kr. banske uprave Split. V hotel Staro pošto je po precej dolgi pavzi zopet prispela ta zanimiva razstava. Splitske preproge naši meščani že dobro poznajo, posebno po njihovih lepih motivih in barvah kakor tudi kvaliteti. Razstava je sedaj izpopolnjena z novimi vzorci. Nakup preprog je omogočen vsakemu vsled plačila na obroke. Razstava bo odprta od 1. julija do vstetega 5.

Krajevni odbor, združenja vojnih invalidov v Kranju priredi svojo letno veselico, dne 1.

avgusta t. l. na vrtu gostilne g. Mihe Drakserja na Laborah pri Kranju, v slučaju slabega vremena pa teden kasneje. Odbor naproša vsa društva okolice Kranja, da na ta dan ne prirejajo svojih veselice. Ker odbor čiste dohodke razdeli za božičnico vojnim žrtvam, pričakuje da bodo društva upoštevala njegovo prošnjo. Odbor.

Krajevska banska uprava sporoča, da se bodo delila ozimna semena iz sredstev banovinskega semenskega fonda. Delila bo seme le proti plačilu v gotovini in sicer od posevkov, ki bodo letos priznani od osrednje komisije za semenogojstvo.

Kraljevska banska uprava se ne more vezati, katere množice semena bi mogla nabaviti prosiilec, ker ne more vnaprej vedeti za množino, ki jo bodo prosilci naročili, niti za množino, ki jo bodo ponudniki nudili. Naročniki bodo plačali za seme tržno ceno, ki se bo točno določila šele, ko bodo cene novemu žitu ugotovljene. Kdor bo zahteval originalno beltinsko seme, bo plačal 10% višjo ceno. Ona znaša za vsak kilogram 0,20 Din.

Naročniki morajo podpisati prijavnico in obveznico. Posestniki, ki reflektirajo na to seme, naj se najpozneje do 15. julija 1937 zgledajo v občinski pisarni v Kranju.

Nova vrsta cigaret „Bled“. Začetkom julija 1937 pride v promet nova vrsta cigaret z imenom „Bled“. Po kvaliteti odgovarjajo te cigarete „Moravi“. Komad stane 35 para in se bodo dobile v originalnih zavojčkih po 10 komadov.

Delodajalci — odtegotvanje priznanične takse. Plaćevanje takse po 1/2% iz tar. post. 33 takse zakona je obvezno za vse one, ki so zavarovani pri Pokojninskem zavodu. Dravska finančna direkcija je z naredbo od 25. 6. 1937 št. 12.673/V to pojasnila in še pripomnila, da se mora vedno uvesti kazensko postopanje, kadar se ugotovi, da se ni plačala omenjena taksa. Državni svet je namreč že večkrat odločil, da se to takso mora plačati vselej, kadar obstoja pismena konstatacija o plačanih prispevkih. Med to pa se šteje tudi že knjižica uslužbenškega davka.

Soferski izpiti poklicnih šoferjev in samovozacev motornih vozil, se bodo vršili v četrtek dne 15. julija 1937 ob 8. uri zjutraj, pri sreskem načelstvu v Kranju.

Interesenti naj svoje prošnje pravočasno vložijo pri sreskem načelstvu v Kranju.

Tombola in veselica v NAKLEM v nedeljo, dne 4. julija 1937

Skerbec Matija:

Šenčurski dogodki

(Dalje)

Dr. Vladko Maček v Kustodiji.

Osem mesecev smo bili kolegi v Kustodiji z voditeljem hrvaškega naroda dr. Vladkom Mačkom.

Dne 24. aprila 1935. se je pričel pred državnim sodiščem za zaščito države proces proti dr. Mačku. Z zanimanjem je takrat spremljala vsa jugoslovanska, pa tudi evropska javnost potek tega procesa. Ves hrvaški narod je z veliko napetostjo čital poročila o razpravi, še nabolj pa smo se za proces morda zanimali vsi prebivalci Kustodije, ker smo pričakovali, da bo tudi dr. Maček prišel po obsodbi v našo sredo.

Ne spada v obseg tega spisa, da bi razpravljali o procesu proti dr. Mačku. Ta proces je bil kar se tiče „krivde“ precej podoben našemu „slovenskemu“ procesu.

Novembra meseca l. 1932. je imel dr. Maček v Zagrebu v privatnem stanovanju sestanek z devetimi vodilnimi osebnostmi hrvaških in srbskih prečanskih političnih strank, kjer so razpravljali o političnem položaju in skušali najti temelj za sporazum med Srbi in Hrvati. Po daljši debati so se vsi navzoči sporazumeli v petih točkah, ki naj bi tvorile podlago za sporazum med Hrvati in Srbi. To so takozvane zagrebške punktacije. V isti dobi so bile objavljene tudi takozvane Korošceve punktacije, radi katerih so nas zvali „punktaše“. V vseh teh punktacijah, pa naj bodo hrvaške ali slovenske, je bila resna volja, določiti podlago za sporazum med Hrvati, Srbi in Slovenci in ustvariti tako močno državno celino. Vsak človek z naravnim človeškim razumom, bi sodil, da bodo vsi oni, ki ljubijo Jugoslavijo, veseli, da se resno dela na sporazumu in na tem, da postane Jugoslavija močna tudi na znotraj. Toda tedanji režim tega ni maral. Ravno vsled teh punktacij je bil konfiniran

dr. Korošec in njegovi najožji sodelavci, istotako pa tudi dr. Maček z nekaterimi hrvaškimi politikmi.

Dr. Mačka so najprej internirali v malem mestu Bosne Čajnice. Toda kmalu so ga aretirali in odpeljali v zapore državnega sodišča za zaščito države.

Dasi so bile punktacije dr. Korošca veliko bolj radikalne, kakor takozvane hrvaške punktacije, vendar dr. Korošca niso tirali pred sodišče, temveč so ga le internirali. Hrvaške punktacije je z dr. Mačkom podpisalo še 9 drugih vodilnih politikov Hrvatov in Srbov, ki so skupno z dr. Mačkom izdelali nekaj zapisnik glede točk, v katerih so se zedinili, vendar je režim spravil pred sodišče in obsodil edino le dr. Mačka, nobeden drug izmed udeležencev ni prišel v preiskavo. Pa nikar ne mislite, da režim ni vedel za imena udeležencev dotičnega sestanka. Vsi drugi sopolisniki so se sami javili sodišču in so izjavili, da so sodelovali in podpisali punktacije z dr. Mačkom, s katerim v vsem soglašajo. Toda nikogar izmed drugih podpisnikov niso obtožili in še manj obsodili. Dasi je bilo jasno dokazano s pričami, da so bile dotične punktacije le kot neka podlaga za nadaljne razgovore med Srbi in Hrvati, je bil vendar dr. Maček obsojen na tri leta strogega zapora. Ves kulturni svet se je takrat zgražal nad takim postopanjem. V Kustodijo smo po skrivnih potih dobivali francoske, angleške in italijanske liste, ki so pisali o tem procesu. Mesto, da bi režim odlikoval vse sodelavce, ki se trudijo, da bi našli resno podlago za sporazum med Hrvati in Srbi, pa so zaprli na tri leta onega, ki se je resno trudil, da pride do miru v državi. Tak je takozvani „jugoslovanski nacionalizem“.

Dva dni 24. in 25. aprila, je trajal proces proti dr. Mačku, ki je koncem obravnave izjavil: „Hrvaški narod želi svobodno Hrvaško. Kakor ste se gospodje sodniki mogli prepričati, je šlo vse moje politično delovanje za tem, da se težnje hrvaškega naroda zadovoljujejo v mejah te države. V tem

stremljenju sem sodeloval in podpisal inkriminirane resolucije. Če smatrate, da je treba to obsoditi, izvolite obsoditi.“

In so obsodili.

Z napetostjo smo pričakovali v Kustodiji, kdaj ga privedejo k nam. Dne 3. maja je nastal v sobi poleg naše velikanski vik: „Zdravo, živijo naš predsednik, zdravo!“

Hitro skoči eden izmed naših k okencu v vratih, pokuka na hodnik in zakliče: „Maček je prišel.“ Veselo in svečano razburjenje je prišlo tudi v slovensko sobo. Komaj čakamo, da nas ob 7. uri odpro. Na hodniku so se vršili ganljivi prizori: Hrvatje so se objemali kakor otroci s svojimi očetom, ki je vsakega iskreno objel in poljubil. Tudi Slovenci smo prišli in smo se pristrčno z njim pozdravili.

Kakšen je dr. Maček? Tako smo se prej izpraševali, oni, ki ga še nismo poznali; z Brodarjem sta bila znana iz parlamenta in sta se pozdravila kot stara prijatelja. „Tako, ko sem ga zagledal, se mi je prikupil s svojim naravnim, iskrenim in prijateljskim nastopom. Postali smo takoj domači. Ko se je razgledal po Kustodiji in razgovoril najprej s svojimi prijatelji, je prišel na to tudi še v slovensko „republiko“, se domače vsedel na slamnjačo, zvil si sam cigareto in kramljal z nami, kakor da bi se poznali že zdavnaj, vmes pa je zbijal prijetne šale, da ga je bilo res veselje poslušati.“

Dr. Maček je bolj majhne postave, a čvrste vojaške hoje, ki kaže odločnega človeka. Izgleda nekoliko starejši, kakor je v resnici, saj ni čudno, ko je v Jugoslaviji predsedel že toliko let po raznih ječah. Govori prav dobro slovensko, sicer je pa tudi njegovo hrvaško narečje tako, da se prav malo loči od govornice štajerskih obmejnih Slovencev. Po očetu je itak slovenskega rodu. Njegov oče je bil do smrti vedno zaveden Slovenec, dočim je bila njegova mati iz odlične hrvaške rodbine. Rojen je bil 20. julija 1879 v Jastrebarskem, kjer je njegov oče služboval kot banki inženir.

Gospodinje!

vkuhavajte sadje v „WECK“ ovih, kakor tudi v navadnih kozarcih, katere kupite z ostalo steklenino v

Kovina d. z. Kranj

Občni zbor Krajevne kmečke zveze. V nedeljo, dne 4. julija se vrši ustanovni občni zbor Krajevne kmečke zveze za kranjsko župnijo ob 9. uri popoldne v dvorani Ljudskega doma v Kranju.

Dnevni red. 1. Sprejetje pravil. 2. Poročilo zastopnika zveze. 3. Volitve odbora. 4. Predlogi in slučajnosti.

Kmetije, zavedajmo se svoje res stanovske organizacije, da je le v skupnosti moč!

K obilni udeležbi vabi pripravljani odbor. Sresko načelstvo v Kranju opozarja lastnike bicikljev, da je zandarmerijskim stanicam izdalo nalog, da brezpogojno zaplenijo vsak bicikel, ki za promet ni prijavljen.

Biciklist mora imeti na biciklu plombirano evidenčno tablico in pri sebi prometno knjižico za dotično kolo, v kateri mora biti potrjeno, da je za leto 1957 prijavljeno.

Vsak mesec od 8. do 10. teden ostankov

Svile, delenov, modno-volenih kamgarna štofov, belega blaga, brisač, za rjuhe, oksfordov itd. — Zelo ugodno znižane cene!

Crobath — Kranj

Seznam o davčnih osnovah je od 1. do 12. julija 1957 v občinski pisarni od navadnih uradnih urah davčnim zavezancem na vpogled.

Davčni odbor bo razpravljal:

- 1) za industrijske obrate dne 14. julija t. l.
- 2) za trgovske obrate dne 20. in 21. julija t. l.
- 3) za gostilne dne 22. julija t. l.
- 4) za obrtnike dne 27. julija.

8) za notarje
7) za lekarne
6) za odvetnike
5) za zdravnike
dne 29. julija t. l.

Seje se prične vsaki dan ob pol 8. uri in se bo razpravljalo po vrstnem redu, kakor so osnovno vpisane v seznamu Vsak davčni zavezanec se sme, ko pride njegov predlog na vrsto, te seje udeležiti in pri tej priliki davčnemu odboru predložiti eventualna dokazila.

VELIKA DOBRODELNA LOTERIJA
v korist Prosvetnega doma
dne 4. julija v Zg. Besnici.

Ravnateljstvo državne tekstilne šole v Kranju bo sprejemalo prijave kandidatov za I. letnik od 26. VIII. 1957 dalje. Prijavijo naj se kandidati z absolvirano nižjo srednjo ali meščansko šolo z dovršenim izpitom ali strojno delovodsko šolo. Prednost imajo kandidati z daljšo prakso v tekstilnih tovarnah. Prijave se kolekujejo s kolkom za 10.— din.

Sprejemni izpiti se vršijo dne 1. septembra 1957 ob 8.30 uri, vpisovanje učencev dne 7. septembra ob 8. uri.

V nedeljo 4. julija pop. ob 5. uri vsi k Grajzarju, kjer se vrši ob zvokih Kranjske godbe velika delavska prireditev. Someščani, bližnji in daljnji okoličani podprite s svojim obiskom to našo prireditev! Postregli vas bomo z najboljšimi jedili in pijačo. Ker je čisti dobiček namenjen v socialne svrhe upamo, da ne bo nikogar manjkalo na tej delavski prireditvi.

vabijo člani J.S.Z.
Napredovanje v kmetijski stroki. Kakor poznamo iz „Slovenoa“ z dne 29. junija, je bivši zaslužni naš kmetijski svetnik Sustič Josip pri okr. načelstvu v Ptuj napredoval iz V. v IV. položajno skupino. Cestitamo, in g. svetniku želimo skorajšnje vrnitve v njegovo ljubljeno Gorenjsko!

ŠMARTNO PRI KRANJU
Prosvetno društvo v Smartnem obvešča vse člane društva, kakor tudi vse, ki jim je pri srcu katoliška prosveta, da se sigurno udeležijo Prosvetnega dne v Kranju, ki se vrši 11. t. m. Fantje naj skrbijo, da bo čimveč narodnih noš, konjenikov in kolesarjev z okrašenimi kolesi. Dekleta pa naj skrbijo za narodne noše. Zbirališče vseh bo v nedeljo 11. t. m. točno ob 7.15 uri pred Smartninskim domom, odkoder bomo šli v sprevedu v Kranj.

Odbor.

NAKLO

Tomblona. Prostov. gasilska četa v Naklem je zaradi slabega vremena preložila svojo tomblono in veselico na nedeljo, dne 4. julija t. l. ob 5. uri popoldne. Kakor doslej tako je tudi letos veliko krasnih dobitek. Torej, kdor hoče

zadeti kolo, naj gotovo pride ponj, dobi ga za Din 2.—.

KOKRA

Pri nas je res zdravje doma. To se vidi najboljše v tem, da je dne 24. junija poteklo ravno leto dni, odkar ni bilo nobenega pogreba.

PREDDVOR

Te dni nas je obiskal naš rojak in veliki dobitnik našega Prosvetnega društva čg. Matija Šavs, dekan v Siakopec v Minnesoti USA. V ponedeljek mu je naše Prosvetno društvo priredilo pozdravni večer s pevskimi, deklamacijskimi in telovadnimi točkami. Vsi člani so skušali na kakršenkoli način pokazati svojo hvaležnost čg. dekanu, ki je vedno kazal toliko razumevanja za naše delovanje. Ogledal si je tudi novni veliki zvon, ki smo ga mogli samo z njegovo pomočjo nabaviti. Na praznik sv. Petra in Pavla je imel čg. dekan slovesno sv. mašo, ki jo je daroval ob asistenci domačega g. župnika duhovnega svetnika g. Sitarja in pa g. župnika Dimnika. Pri sv. maši je imel pridigo tudi naš rojak čg. dr. Knific.

Opoldne pa je g. dekan povabil na kosilo nad 100 Brežanov ter je vse lepo pogostil. Njegov brat, ki je trgovec na Tirolskem, je pa vse obdaroval.

Smatramo za svojo dolžnost, da se č. g. Šavs še enkrat javno zahvalimo za vse njegovo prizadevanje in pomoč ter mu kličemo na skorajšnje svidenje.

BREZJE

Kakor smo izvedeli iz dobro poučene strani, se je „Zveza bojevnikov, osrednje društvo v Ljubljani“ odločila, da bo ob priliki preureditve cerkvenega parka na Brezjah asfaltirala tudi cesto in sicer počeniš pri odcepitvi od državne ceste pa vse do sredine Brezij. Radi uresničitve tega velepoteznega sklepa se bo regulirala in razširila zgoraj imenovana cesta. Zato je dolžnost vsakega Slovenca, posebno pa naš domaćinov, da podpremo to velevredno napravo s primernimi prispevki in če je potreba, tudi s kulukom!

IZ JAME IN PRAŠ

Električno napeljavo iz deželnih elektraren smo dobili pri nas 1956. Hitro smo se domislili, kako bi bolj izkoristili to važno napravo ter smo sklenili ustanoviti kmet. društvo Jama-Praše. To se je uresničilo dne 28. 8. 1956. Naše društvo je res požrtvovalno in delavno. Do sedaj smo si nabavili elektromotor z vozom in cirkularno žago, deteljni luščilec in slamoreznilo. Zgradili smo dom za stroje v velikosti 10x8 m. Stroji stanejo 25.000 din, stavba je zidana in je vredna 20—25.000 din. Vse to smo člani žrtvovali brez vsake podpore.

Zadruga še nima mlatilnice, katero bi sami gotovo ne zmogli. Zdad bi tudi vprašanje rešeno, ko nam je kr. banska uprava ugodno rešila prošnjo, katero smo vložili za potrebno podporo.

Tem potom se vsi člani zbrani na občnem zboru dne 27. 6. 1957 najlepše zahvalujemo banski upravi za velikodušni prispevek. Zahvaljujemo se tudi g. kmet. referentu iz Kranja

DRAGOCENI DOBITKI
v nedeljo dne 4. julija
v Zg. Besnici

in g. županu Jamniku iz Mavčič za priporočilo naše prošnje.

STRAZIŠČE

Navadno velja 1. april za tisti dan, ko so dovoljene vsake vrste potegavščine. Vidov dan pa nikakor ni primeren za take burke. Vendar so ga naši „nacionalni ljudje“ za to zlorabili. Z veliko vneto so širili novico, da bo na Vidov dan vlada padla in da bo ban odstavljen. Vedeli so celo za dan, ko bodo prosvetni domovi zopet zaprti. Teško so čakali njihovi pristaši Vidovega dne, da bi se jim njihove srečne želje izpolnile, pa ni bilo nič. Zopet velika potegavščina, pa še celo neprimerna za tak dan.

Ohraniti bodo morali torej „mirno kri“ še kar dva meseca, kakor jim je priporočal nek govornik dne 20. junija na onem „velikem sokolskem shodu v Strazišču“, na katerem se je zbralo iz cele Gorenjske in celo iz Novega mesta nič manj kot 400 sokolov, sokolic in sokolicev. — Jutrov poročevalce jih je skozi svoja očala videl kar 2000. Kaj bo, če ta dva meseca mine in vsem tem kri zavre?

30 letnico Oblastne „Sinarske in žimarske zadruge v Strazišču bomo proslavili sitalji-zadrugarji v nedeljo, dne 4. julija pri Sv. Joštu. Na predvečer v soboto bomo prižgali kres na gori,

kjer je naš Evangelist tako rad v krogu svojih učencev bival in učil.

V nedeljo bo ob 9. uri služba božja, nato zborovanje na prostem, potem pa skupno kosilo za povabljenе goste in za prijavljene člane.

SKOFJA LOKA

Mestna ubožnica — adaptacija in reorganizacija. Ze na sestanku članstva JRZ na katerem se je obravnaval proračun mestne občine, se je omenilo, da je vsaj delna adaptacija posloplja mestne ubožnice — nujno potrebna. To je bilo nešeno tudi v proračun. Ker sedaj stojimo, kakor se čuje, pred začetkom del bomo pokazali na nujnost adaptacije, ker se od druge strani zopet čujejo glasovi, ki ugovarjajo nujnosti!

Naj pokažemo vsaj nekaj neodložljivih stvari! Najprvo zunanost. Lahko rečemo, da je zidovje ubožnice, posebno kar se tiče drugega notranjega dela posloplja, eno najbolj umazanih in zamarnjenih. Zato bi bilo potrebno oba dela na zunaj temeljito prebeliti in očistiti, da bi imela vsaj malo bolj prijazno lice.

Čez nekaj časa bo treba misliti na zvezo prve in drugega dela posloplja s hodnikom, ker je jasno, da bo tudi prvi del kmalu služil v svrhu ubožnice. Predvideva se tudi preureditev dvorišča itd.

V notranjosti je toliko nujnih del, da človek sam ne ve kje bi začel. Oba hodnika sta potrebna, da se jih tlakuje s ploščicami že iz stališča higijene, ker se lažje umivajo. Po sobah, zlasti v drugem nadstropju je nujno potrebno povečati okna, ki so sedaj absolutna premajhna in ne nudijo sobam dovolj svetlobe in zraka. To se vidi najbolj po vzdušnem ozračju v sobah, ki nikdar popolnoma ne zgine, čeprav so okenca odprta noč in dan. Ena najbolj perečih in nujnih reči pa je gotovo gradnja balkona nad hodnikom, ki veže ubožnico s cerkvijo. Ta balkon naj bi služil za sončenje in zračenje bolnikov, ki nikdar ne morejo drugam na sonce in zrak. Danes ubožnica namreč nima primerne kraja za zračenje in sončenje. Če povemo še, da je ubožnica brez posteljnega perila, kakor tudi skoro brez perila za holnike, ker je navezana skoro le na to kar sč. sestre naberejo pri dobrih ljudeh, mislimo, da je s te strani slika popolna. Vsa uprava ubožnice pa obstoja iz nekaj starih postelj in skrinj, ki jih ubožci prinesejo s seboj.

Treba bi tudi stopiti v dogovor z župniščem glede stanovanja cerkovnika, ki nikakor ni higienično. Tako „verbšna“ po JNS! Nujna potreba je tudi povečava obednice in gradnja kopalnice.

Vsakemu mora biti torej jasno, da je adaptacija res nujna, ravno tako pa tudi reorganizacija. Vemo, da je v to svrhu napravljenih že nekaj načrtov. Pripomnimo samo to, da bi bilo prav, da se starejše strežniško osebje zamenja z mlajšim, ki bi bilo kos težki in trudopolni nalogi. V tem tiči marsikatero vprašanje, ki bi bilo na ta način kmalu zadovoljivo rešeno v korist bolnikov in vodstva.

Težke naloge čakajo naše može, vendar nam njih požrtvovalnost jamči, da se bo naša ubožnica dvignila, da bo v ponos našemu mestu. Narodna zabava. Neko tukajšnje društvo bo imelo v nedeljo svoj nastop. Člani dotičnega društva pa vedno in povsod zatrjujejo, da Slovenci nismo narod, ampak „pleme“. Na plakatih, s katerimi vabijo na prireditev pa je črno na belem, da bo po nastopu v vseh prostorih So-

CERKLJANSKA GODBA
v nedeljo dne 4. julija
v Zg. Besnici

kolskega doma „narodna“ zabava. Če smo Slovenci samo pleme in ne narod, ne moremo prirediti narodnih zabav, ampak samo plemenske in zato bo tudi tista zabava v nedeljo samo „plemenska“ zabava.

Zopet tatvina. Tik pod Osojnikom leži kmetinja pri „Brniku, ki spada pod Sv. Barbaro. Nad Brnkove so se spravili tatovi prejšnji četrtek. Ko so domači spravljali deteljo na njivi, so tatovi vdrli v hišo in odnesli očetu in sinu obleko, spodnje perilo, drugo perilo ter 4000 Din gotovine. Tatove orožniki zasledujejo.

Res skrajni čas je, da se nekaj ukrene proti vlomilcem, ki sedaj resno ogrožajo tukajšnje okolico.

JRZ samo ne obljublja. Za 1. julija je razpisana licitacija za gradnjo novega mostu pri Puštalu. Čez dober mesec se bo most že gradil. Zadnjih 14 dni se je v notranjosti adaptirala mestna hiša št. 14 na Glavnem trgu, kjer stanuje Cestni odbor in Gremij trgovcev. Popolnoma nič nismo pričakovali, da se bo letos podaljšala škarpa v Fuž. predmestju, to je od nove

škarpe do puštalskega mostu ob vrtu Janeza Oblaka v dolžini okoli 80 metrov. Vendar se bo našemu neumornemu županu posrečilo tudi to izvesti. Sedaj delavci kopljejo temelje za škarpo. Gradi se tudi betonski temelj za škarpo pri Kap. mostu, ki bo letos v celji svoji dolžini najbrže gotova.

Zid med mlekarino in podom Mihe Kraševca, pa dobiva tudi lepo lice. Grajen je iz rezanega kamna.

Tako se dela, JNSarji, da nimajo delavci kaj jesti! Od lepih besedi ni bil še nikdo sit, še manj pa pendrekov.

„BOHN“

strešna opeka
v najhujši zimi ne odneha,
tovarna jamči let petdeset,
krij z njo, varno streho čes
imeti

Kovina d. z. Kranj

CERKLJE

Ta dva mlada Gorenjca v narodni noši sta tudi manifestirala ob priliki proslave majske deklaracije. To sta Francek Polajnar in Zofka Vombegar. Zofka je v Kranju tudi izročila g. ministru dr. Korošcu šopek cvetlic.

TRZIC

Pred praznikom sv. Rešnjega Telesa je g. sodni predstojnik stavil županstvu pogoj, da se udeležijo procesije, le pod pogojem, če gre poleg župana tudi zastopnik sodišča. Gospod predstojnik je prejel odgovor, da gre na čelu občinskega odbora le župan, na čelu sodnega osebja pa predstojnik sodišča. Vidov dan je potrdil, da je bil županov odgovor pravilen. K črni slovesni sv. maši je g. predstojnik poslal namreč sodnega slugo, da je zastopal sodišče. Radovedni smo, če bi tudi pri procesiji bilo enako. V takem

Pridite vsi na dobrodelno loterijo
v nedeljo dne 4. julija
v Zg. Besnico

slučaju bi sluga sodišča korakal poleg župana. Takega omalovaževanja slovenskega in katoliškega prebivalstva Tržičani ne bomo trpeli. Današnji župan je izvoljen z ogromno večino tržičkih volilcev in je pravi predstavnik Tržičanov. Gospod predstojnik sodišča bi mogel vedeti, da je ljudstvo država in da bi protidržavno delal tisti, ki bi delal in rovaril proti ljudstvu in njegovemu predstavništvu. Razni posamezniki prihajajo in odhajajo. Ljudstvo pa ostane. 8. avgusta bo v Tržiču dan katoliške mladine. Popoldne bo sprevod iz kolodvora in nato sv. maša, popoldne pa javni nastop. Vsa društva prosimo, da se tega našega dneva v velikem številu udeležijo.

GOLNIK

Dobro se še spominjamo prireditev krajevne protituberkulozne lige na Golniku iz zadnjih dveh let. Tudi letos se bo vršila poletna ligin prireditev na Golniku na običajnem prostoru v nedeljo, 4. julija, v slučaju slabega vremena pa naslednjo nedeljo. Program je letos popolnoma nov in skrbno izbran. Prične se točno ob treh. Nato se bo vršila prosta zabava, pri kateri sodelujejo odlična tržička godba. Vsake točke sporeda bodo prenašali zvočniki po vsem prostornem veselju. Pridimo na ta dan vsi na Golnik in podprimo plemenito delo protituberkulozne lige. Pridimo še posebno zato, ker so te prireditve splošno znane po svoji pestrosti in pred-

B. Rangus

ziatar in sodni cenilec
v KRANJU

**Vpogled
neobvezen!**

Ure, zlatnina, srebrnina, očala, jedilno orodje, nalivna peresa, kristal stekla itd. Vsa v to stroko spadajoča popravila se strokovno pod jamstvom točno izvrše. - Kupujem staro zlato in srebro.

Zahtevajte cenik!

vsem dostojnosti. Poštena zabava razvedri srce in dušo!

Opozarjamo posetnike, da ni nobene vstopnine. Gorenjci, prihodnjo nedeljo na Golnik.

LAHOVICE PRI KOMENDI

Ali boste, g. urednik vrgli moj dopis v koš, ako Vam povem, da pri nas še vedno tarnamo za denarjem in gruntamo, kje bi ga dobili. Iz posojilnic ne dobimo veliko, čeprav imamo precej, stroški so pa vsak dan veliki. Nekateri brihtni vaščani so pa dobro pogruntali: naredimo veselico, pa s plesom. To bo denarja več košev, vse potrebe bodo stokrat preplačane, saj za vino in ples in podobno imamo še denarja dovolj. In tudi ljudje nas bodo hvalili daleč naokrog, kako pametni in moderni smo. Ga pohvala bo še več vredna kot ves denar. Rečeno, storjeno. Plakati so kmalu raznesli veselo novico o veselici in plesu daleč naokrog. V domači okolici si videl le malo plakatov. Nevoščljivji jeziki pravijo, da smo hoteli le tujcem pokazati, kaj znamo. Bolj modri pa so uganili: ne bi bilo prav, ako bi vsa domača fara vedela, kaj bo pri nas. Naj bo tako ali tako. Veselica bo in ples tudi, tako je napisano na plakatih. Takso smo tudi že plačali. Nekateri nemoderni vaščani so odsvetovali veselico s plesom, zlasti še ples. A kaj bodo ljudje, ki imajo v glavi le suho slamo, vedeli, kaj je prav. Pa tudi komandirati si mi ne pustimo. Mi bomo svetu pokazali, da nismo tako za luno, kakor so druge vasi v naši fari. Prišla je že dolgo pričakovana nedelja. Muzika je vabila na veselico in ples. Iz bližnje in daljne okolice se je nabralo nekaj ljudi v veliko veselje prirediteljem. Sedaj se bo izpolnila želja: denar bo prišel za mnogovrstne stroške in tujci bodo spoznali, da v Lahovčah nismo tako nazadnjaški kot po drugih vaseh. Litri so romali na mizo in vino je ogrevalo mizala srca. Izvrstna muzika pa je hreščee vabila na ples. Ob petju in pitju in na plesu je hitro mineval čas. Ob mraku bo vse končano, so prej z besedo nekateri zatrjevali, čeprav so vedeli, da z mrakom se veselica in dogodka, ki so z veselico in plesom v zvezi, še le začne. Pa se je vendar z mrakom končalo in začelo: na mesto petja — vpitje, namesto kozarcev in litrov — palice in koli. Vmes se je zabiskal nož in se zasadi v hrbet. Človek kolje človeka.

V Lahovčah je bil konec veselice, ki se bo zaključila na sodniji in v zaporu. Svoj namen smo dosegli: z veselico in plesom in v brihtnostjo in pretepom smo se postavili pred svetom: še gospodje sodniki nas bodo sedaj bolje poznali. Saj bo morala sodnija ugotoviti, kdo se je tepel. Mi bomo le lahko rekli in se ponosno trkali na prsa: če ne bi bilo veselice in plesa, pa nas ne bi na sodniji poznali. Kar se dohodkov tiče, povemo vam, g. urednik, pa le na uho: blagajna še vedno toži, kot je tožila prej.

CLANSKI SVET MLADINSKE KMEČKE ZVEZE.

Kmečki fantje in dekleta, ki so se udeležili voditeljskih tečajev Kmečke zveze v zimskih mesecih so začeli sedaj tudi s praktičnimi izvajanjem onega, za kar so se pripravili. Po temeljiti pripravi fantov, ki so jih navdušili za Mladinsko kmečko zvezo so pričeli z ustanavljanjem mladinskih odsekov, da dajo svojemu delu tudi zunanjo obliko in formalno podlago. Veseli smo teh fantov in deklet, ko jih opazujemo s kakšno vnemo so se lotili dela in s kolikšnim uspehom napredujejo pri svojem stremljenju. Bojazni pred javnim udejstvom pri teh fantih ni, zato pa jim gre delo tudi krepko izpod rok in zato so si tudi pridobili veliko zaupanja pri svojih tovariših v vasi in tudi pri sosednjih farah. In dekleta? Kaj mislite, da zastajajo za njimi? Korajžno gredo za svojimi cilji, zbirajo tovarišice in jim ucepljajo veselje do dela, ki jih čaka v mladinski stanovski organizaciji. In s kakšno živahnostjo to vršijo, s kakšnim veseljem, prav kot se pričakuje od zdravega kmečkega dekleta. Vsi ti prvi koraki in vnema so nam jamstvo, da bo postala Mladinska kmečka zveza kmalu močna organizacija.

Due 5. t. m. se je vršil ustanovni članski svet v Beltincih, katerega je sklical in vodil postrtovalni kmečki fant Pintarič Franc. Kar 90 fantov je zbral okoli sebe in razpravljali so tako, da tudi starejšim ne bi bilo v sramoto. O vsem so se pogovorili in napravili so v okviru svojega pravilnika program, katerega imajo v letošnjem letu namen izpeljati. In izpeljali ga bodo, ker je v njih dobra volja in energija mladega človeka.

Preteklo nedeljo pa se je tak članski sestanek vršil v Sela-Sumberku. Majhen kraj in zapostavljen je, pa je med njimi toliko razgibanosti in vneme, kot malokje. Vodja tega zborovanja je dokazal, da se je na tečaju marsikaj naučil in da zna tudi svoje znanje praktično udeležiti. Njegova Mladinska kmečka zveza šteje že sedaj preko 50 članov. Temu svetu je prisostvoval tudi zastopnik glavnega odbora, ki je razložil podrobno pomen take mladinske organizacije v okviru Kmečke zveze.

R A Z G L A S.

Po nalogu dravske finančne direkcije v Ljubljani opozarja davčna uprava v Kranju vse kmečke dolžnike, katerih dolgove je prevzela od poedinih zavodov Priviligirana agrarna banka na sledeče:

V najkrajšem času bo davčna uprava razposlala vsem onim dolžnikom, ki še niso poravnali prvega začasnega obroka svojega znižanega dolga in je zapadel v plačilo že dne 1. 11. 1936, pismene pozive s položnicami, da istega poravnajo v določenem času.

V njihovem lastnem interesu je, da si že sedaj preskrbijo za to potreben denar, kajti če ne bi bil obrok v določenem času plačan, bi bila davčna uprava prisiljena iztirjati celotni dolg na enkrat, razen tega pa povzročiti dolžniku še nepotrebne stroške.

K m e t i j s t v o

Na banovinski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu se prične novo šolsko leto v začetku novembra. Šola ima dva oddelka: letno in zimsko šolo. Letna traja eno leto, zimska pa dve zimi po 5 mesecev in se to zimo, ki pride, vrši I. tečaj, drugo zimo pa II. tečaj. Vsi učenci stanujejo v zavodu (internatu), kjer imajo vso oskrbo. Sprejmejo se pridni, dovolj načarjeni sinovi kmečkih staršev, ki bodo po končanem šolanju ostali na kmetiji.

Lastnoročno pisane prošnje za letno ali pa zimsko šolo kolkovane z banovinskim kolekom za 10 din je poslati ravnateljstvu banovinske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu, čimprej, najpozneje pa do 15. septembra. V prošnji je brezpogojno navesti točen naslov in pošto. Prošnji je priložiti:

1. Krstni list,
2. domovnico,
3. odpustnico, odnosno zadnje šolsko spričevalo,
4. spričevalo o nravnosti pri onih prosilcih, ki ne stopijo v zavod neposredno iz kake druge šole.

5. izjavo staršev odnosno varuha (banovinski kolek 4 din), za one, ki reflektirajo na banovinsko ali kako drugo štipendijo iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domači kmetiji, v nasprotnem slučaju pa, da povrnejo zavodu sprejeto podporo iz javnih sredstev.

6. obvezna izjava staršev ali varuha (banovinski kolek 4 din), za one, ki reflektirajo na banovinsko ali kako drugo štipendijo iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domači kmetiji, v nasprotnem slučaju pa, da povrnejo zavodu sprejeto podporo iz javnih sredstev.

Starost najmanj 16 let in z dobrim uspehom dovršena osnovna šola.

Pri vstopu v šolo napravijo učenci kratek sprejemni izpit iz slovenščine in računstva, katerega so oproščeni absolventi dveh ali več razredov meščanske šole ali kake nižje srednje šole. Hkrati se preišče njih zdravstveno stanje po zdravniku zavoda.

Celotna oskrbnina znaša do nadaljnjega mesečno 300.— din. Vendar pa dovoljuje kr. banska uprava potrebnim znižanje po njih premoženjskih in družinskih razmerah, tako da se giblje oskrbnina med 25.— do 300.— din mesečno, ki se plača mesečno naprej. Prosilci za omenjeno

no znižanje morajo priložiti davčno ali občinsko potrdilo o velikosti posestva in višini letnih davkov z navedbo družinskih in gospodarskih razmer.

MALI OGLASI
Za vsako besedo v malih oglasih se plača 0-50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Otomane, divane, modroce in vsa v to stroko spadajoča dela vam nudi najceneje ter se priporoča Viktor Toneje tapetnik, v hiši g. Kocbeka.

Važno! Modroce, otomane, spalne divane i. t. d. izdeluje solidno in po nizki ceni BERNARD MAKS, tapetnik, Na skali 5 (v hiši g. Šipica).

Prodajam novo oficirsko sabljo. Naslov v upravi.

Prodajam takoj štiristanovanjsko hišo in eno parcelo s stavbnim materialom. Poizve se v upravi.

Prodajam piano klavir harmoniko, rabljeno samo tri mesece. Poizve se v upravi lista.

Oddam 2 sobno stanovanje po nizki ceni na Glavnem trgu s 1. septembrom. Poizve se: Kranj, Mencingerjev trg 8/I.

Oddam novo, parketirano stanovanje s kopalnico 1. avgusta. Naslov v upravi.

Oddati želim svojega sina v trgovino, manufakturno ali špecerijsko, kot vajenca. Ponudbe na upravo lista.

Kupim dobro ohranjen voziček. Ponudbe na upravo „Gorenjca“.

Narodne nošeli

Ob priliki prosvetnega dneva v Kranju se ne pozabite fotografirati pri

fotograf J U G Kranj
(Sedaj nasproti trgovine g. Savnik.)

Proda se samska hrastova oprava po številu 10 kom. in dobro ohranjen gramofon s 26 ploščami po nizki ceni.

Janko Zupan
KRANJ — mizar
Lajerjeva ulica št. 1.

Fotograf Š. Rovšek

se priporoča za vsa v fotografsko stroko spadajoča dela.

Kranj, Cojzova 4.
(pri pokopališču)

Vina

iz Centralne vinarne v Ljubljani, Frankopanska ulica 11, bodo zadovoljila Vaše pivce najbolj!

HRANILNICA in POSOJILNICA v KRANJU

(Ljudski dom) r. z. z n. z.

Sprejema hranilne vloge in tudi vloge na tekoči račun. — Hranilne vloge se lahko vplačujejo tudi potom poštne hranilnice in so vlagateljem tozadevne položnice na razpolago.

Novo hranilne vloge se obrestujejo po dogovoru in se izplačujejo vsak čas brez napovedi.

Hranilne vloge se obrestujejo najugodneje.

V neizmerni bolesti sporočam, da je danes po zelo dolgem in hudem trpljenju v 74. letu starosti umrla moja nadvse ljubljena, predobra mama, gospa

Fani Ahačič roj. Mally

v hrepenenju po Njem, kateremu je vse življenje najvernejše in najvdanejše služila.

Pogreb predrage mame bo v petek, dne 2. julija ob 17. uri popoldne na tukajšnje farno pokopališče.

Tržič, 1. julija 1937.

Dr. KOZMA AHAČIČ

z ženo Vero in otroci:

Marjan, Marija, Kozmek, Verica, Kajtek, Barbica.